

Den Země: Aby nás jednou nemuseli zachraňovat Blaniční rytíři

22.4.2026 - | Ministerstvo životního prostředí ČR

Den Země připadá tradičně na 22. dubna a zahrnuje po celém světě pestrou škálu aktivit - od komunitních úklidů a výsadeb stromů až po přednášky, workshopy a vzdělávací projekty. Připomínají, že prostředí, ve kterém žijeme, není samozřejmostí a měli bychom o něj cíleně pečovat. Klíčovou roli v tomto úsilí hraje také stát. Ministerstvo životního prostředí proto dlouhodobě podporuje konkrétní opatření, která pomáhají chránit přírodu, zadržovat vodu v krajině, posilovat odolnost území vůči suchu i povodním a pečovat o biodiverzitu.

Resort přitom klade důraz na dlouhodobá řešení, která přinášejí prospěch přírodě i lidem. V roce 2026 uvolnilo Ministerstvo životního prostředí například **330 milionů korun na obnovu tůní, mokřadů, remízků**, stromořadí a dalších přírodě blízkých prvků, které zpomalují odtok vody a brání vysychání krajiny. Peníze směřují i na zeleň ve městech, protože prokazatelně zlepšuje mikroklima a zmírňuje dopady horka.

Významný posun přinášejí také **nové metody čištění vody**. Výzkumné týmy v Česku se zaměřují na technologie, které dokážou z vody odstraňovat zbytky léčiv, pesticidů nebo bakterie odolné vůči antibiotikům - tedy látky, které představují rostoucí riziko pro ekosystémy i lidské zdraví.

Další prostředky míří **na ochranu proti povodním, revitalizace toků a digitální varovné systémy**, přičemž jen vloni bylo takto podpořeno 31 projektů za 236 milionů korun. Ministerstvo se věnuje také **ochraně půdy, krajiny a biodiverzity** - financuje péči o chráněná území, obnovu po sesuvech a likvidaci invazních druhů. Na prevenci a sanaci nejrizikovějších sesuvů půdy bylo na letošní rok vyčleněno 100 milionů Kč.

Klíčovou součástí ochrany životního prostředí je také **udržitelnost a šetrné nakládání se zdroji**. Česko má v tomto směru na čem stavět: ročně materiálově recyklujeme přes 17 milionů tun odpadu a v míře cirkulárního využití surovin dokonce přesahujeme průměr Evropské unie. Důsledné třídění a vrácení materiálů do oběhu už nejsou jen dílčími tématy, ale základem moderní společnosti, která s hodnotnými zdroji zachází chytře a s ohledem na budoucnost.

Tento moderní přístup k ochraně přírody, postavený na výzkumu a systémových investicích, se výrazně liší od doby, kdy Den Země před více než padesáti lety vznikl. Jeho zakladatelé tehdy reagovali na havárii ropné plošiny u Santa Barbary v roce 1969 nebo silné znečištění řeky Cuyahoga, které ukázaly, že přírodu nelze považovat za nevyčerpatelný prostor bez následků.

V roce 1990 se Den Země stal skutečně globální událostí a v tehdejším Československu měl podobu **studentského happeningu s Matkou Zemí a Blanickými rytíři**, kteří byli symbolicky vyzváni, aby přišli pomoci tam, kde už si lidé s problémy sami nevěděli rady.

Dnešní environmentální výzvy jsou sice složitější, ale řešení už nehledáme v mýtech, nýbrž v laboratořích a koncepčních projektech. Den Země je tak hlavně připomínkou, že tu největší sílu měnit věci k lepšímu máme v sobě my sami.

Tiskové oddělení MŽP

tel.: 267 122 835 nebo 267 122 058

e-mail:tiskove [at] mzp.gov.cz (tiskove[at]mzp[dot]gov[dot]cz)

<https://mzp.gov.cz/cz/pro-media-a-verejnost/aktuality/archiv-tiskovych-zprav/den-zeme-aby-nas-jedno-u-nemuseli-zachranovat>